

Instrukce k průběhu odborné praxe

2. ročník PEDAGOGICKÉ LYCEUM

Organizace:

Odborná pedagogická praxe 2. ročníku probíhá v rozsahu na sebe navazujících 10 pracovních dnů (viz rozpis OP pro daný školní rok). Žáci jsou povinni absolvovat ji v plném rozsahu. V době odborné praxe odpovídá pracovní doba žáků pracovní době cvičného pedagoga, minimálně však 5 šedesátiminutových hodin/den. Ideální je, pokud žák absolvuje praxi převážně na ranních směnách. Nezbytnou plánovanou absenci žáci nahradí během praxe a to po dohodě se cvičným pedagogem. Ostatní absenci žáci nahradí podle instrukcí vyučující pedagogiky. Není možné, aby se žák některý den na praxi nedostavil, pokud k tomu nemá závažné důvody. Svoji absenci musí včas a řádně omluvit na cvičném zařízení, ale i ve škole u učitele pedagogiky.

Žák první den praxe předloží smlouvu o vykonání praxe. Jedno vyhotovení si ponechá cvičné zařízení, druhé, potvrzené cvičným zařízením, přinese po ukončení praxe žák zpět do školy.

První týden se žáci seznamují s prostředím, organizací, dokumentací, zaměřením a koncepcí MŠ, účastní se náslechlů a pozorování u cvičné paní učitelky. O všem píše záznamy do pedagogického deníku. Ve druhém týdnu provádí dílčí činnosti podle pokynů cvičné učitelky, svých možností a schopností (jedná se o vedení jednoduchých her, zkouška jednotlivých činností apod.). I tento týden pečlivě zaznamenávají do deníku praxe.

Je vhodné, aby byl žák zařazen do třídy, ve které pracuje asistent pedagoga. Pokud jeho praxe v takové třídě není z provozních důvodů možná, měl by v takové třídě žák provést alespoň 2 dny náslechlů. Pokud v zařízení asistent pedagoga není, seznámí cvičný pedagog žáka s individuálním přístupem vedení dítěte, které má IVP či PLPP nebo potřebuje nějaká podpůrná opatření. O všem žák provede zápis do deníku praxe. Všimá si zde především metod a forem práce, její organizace, využívaných pomůcek, motivace, metodického postupu a způsobů fixace.

Upozornění: žáci prozatím prošli teoretickou výukou pedagogiky, kde se seznámili s obecnou pedagogikou a dějinami pedagogiky, školským systémem v ČR a charakteristikou pedagoga. Žáci absolvují svoji první praxi.

Absolventi oboru PL získávají dle zákona o pedagogických pracovnících odbornou způsobilost jako asistent pedagoga a pedagog volného času.

Cíle odborné praxe:

1. Žák získá základní orientaci v prostředí zařízení.
2. Žák se seznámí s organizací pedagogické práce v konkrétních podmínkách zařízení, provozem a podmínkami pro výchovně vzdělávací činnost.
3. Žák si uvědomí smysl teoretických vědomostí pro praktickou činnost a sepětí praxe a teorie.
4. Žák si prostřednictvím pozorování asistenta pedagoga/cvičného pedagoga osvojuje základní dovednosti potřebné pro výkon profese.
5. Žák se učí uplatňovat osobnostní přístup ke každému dítěti na základě rozpoznání jeho individuálních potřeb a zvláštností.
6. Žák si osvojuje dovednost navázání osobního kontaktu s dětmi, cvičí se ve vystupování před dětmi.
7. Žák pod vedením zkušeného cvičného pedagoga rozvíjí osobnostní vlastnosti nezbytné pro práci s dětmi – empatii, zodpovědnost, sebeovládání, trpělivost, cílevědomost aj.
8. Žák si všímá a zaznamenává si do deníku praxe potřeby dětí předškolního věku.
9. Žák si osvojuje dovednost sledovat práci pedagoga a zpracovat výstižný záznam sledovaných situací (co jsem z pedagogického procesu viděl, čeho jsem si všiml u dětí, cvičného pedagoga, mezi aktéry pedagogického děje atd.).
10. Žák se učí pedagogické reflexi a sebereflexi, pod vedením cvičného pedagoga i jejich využití pro svoji budoucí pedagogickou činnost.

Konkrétní úkoly žáka na odborné praxi:

Žáci se řídí pokyny a poučením cvičných pedagogů.

Zároveň žáci plní následující úkoly:

- seznámí se s využíváním RVP PV, ŠVP, TVP a přípravami cvičného pedagoga (provedou zápis do deníku praxe, případně přiloží možné přílohy)
- získají přehled o základní dokumentaci, kterou vede učitelka MŠ (přehled dokumentace zapíše do deníku praxe, případně přiloží možné přílohy)
- aktivně se účastní činností s dětmi; své pocity a postřehy shrnou v rámci sebereflexe či reflexe
- pod vedením cvičné učitelky se připravují na konkrétní dílčí činnost (2. týden) – písemně si připraví návrh aktivity do deníku praxe, řádně jej označí a vyjádří se k němu na konci dne v rámci sebereflexe, k níž mohou použít i poznámky z reflexe cvičného pedagoga

- učí se rozpoznávat potřeby dětí a reagovat na ně (v deníku praxe vytvoří přehled těchto potřeb; využijí-li tištěný přehled potřeb, označí v něm ty, které u dětí během praxe zaznamenali)
- sledují práci cvičného pedagoga a projevy chování dětí, všímají si vzájemného působení, utváření vztahu mezi pedagogem a dítětem/děťmi...; postřehy zapisují do deníku
- rozšiřují si svůj metodický zásobník námětů (konkrétních písní, básní, říkanek, rozcvíček, her, Vv a jiných námětů pro aktivity)
- shromažďují si ukázky dětských prací
- denně si zaznamenávají do pedagogického deníku přehled náslechnů, realizovaných činností, pedagogickou reflexi, případně sebereflexi

Vedení deníku pedagogické praxe:

Deník obsahuje:

- a) **úvodní listy:** název a adresa cvičného zařízení, jména ředitele, cvičného pedagoga, věkovou kategorii dětí, počet zapsaných dětí ve třídě, jejich docházku, stručný popis zařízení (včetně nákresu/fotografie třídy, zahrady...), plány týdnů, základní programovou charakteristiku, základní informace o ŠVP a TVP
- b) **denní záznamy:** žáci si denně zapisují datum, den v týdnu, téma dne, hlavní záměr, dílčí cíle, očekávané výstupy, samostatně provádí zápis z pozorování, v případě, že vede určitou část dne -obsahuje zápis i přípravu na samostatnou činnost; závěry z každého dne shrne žák v reflexi, případně v sebereflexi.
Záznam z každého dne cvičný pedagog podepíše.

Povinností žáka je: mít deník praxe vždy na pracovišti a to řádně doplněný. Žák předkládá deník k podpisu cvičnému pedagogovi sám, bez vyzvání.

Speciální úkoly:

1. Pozorování komunikace mezi asistentem pedagoga a dětmi/učitelkou a dětmi.
2. Sebereflexe dovedností potřebných pro pedagogickou práci.

Oba úkoly budou splněny písemně v deníku. (Doporučení: úkoly zpracujte po skončení OP na základě poznámek z jednotlivých dnů praxe.)

Cvičný pedagog:

Cvičný pedagog v průběhu praxe ručí v plném rozsahu za bezpečnost dětí, nenechává žáka na cvičném pracovišti s dětmi samotného.

Cvičný pedagog je průvodcem žáka praxí, tím, kdo mu poskytuje názornou ukázkou realizace praktických informací v podobě námětů, podnětů, vzorců chování a jednání, usměrňuje žákovy první praktické kroky, učí jej vnímat pedagogickou realitu, ukazuje mu různé způsoby reakcí a způsoby edukačního působení. Je inspirátorem k položení základů metodického zásobníku žáků.

Úkolem cvičného pedagoga při první odborné praxi žáka je ukázat mu možnosti edukační reality.

Prosíme cvičné pedagogy o rady, postřehy a připomínky, které budou k žákům a jejich činnosti mít.

Také prosíme o krátké zhodnocení žáků na konci praxe, které zapište, prosíme, do deníku praxe. Uveďte zde potvrzení splněného rozsahu praxe, chování a jednání žáků na cvičném pracovišti, výrazné charakteristiky a dovednosti, kterými žák je nebo není vybaven.

Děkujeme Vám za ochotu, kterou jste projevili tím, že jste žáky na odbornou praxi přijali. Zejména díky ní můžeme podporovat odborný růst žáka.

Kontakty na vyučující pedagogiky – viz rozpis pro aktuální školní rok.